

WO I in Meensel-Kiezegem

Foto's uit het 'Guldenboek der Vuurkaart'

In deze boekdelen worden ook veel oud-strijders van 'den Groote Oorlog' vermeld.

Afhankelijk van de grootte van de eigen financiële bijdrage, kwam er naast de naamsvermelding, ook een foto in een der boekdelen. Of zelfs het drukken op het 1ste blad van de eigen vuurkaart – zoals hier verder deze van Louis A. Daenen. (vader van Jean en grootvader van Geert). Hij is vermeld op het herdenkingsmonument in Meensel : rechts, onderaan.

<p>CARTE DU FEU VUURKAART 1914-1918</p> <p>délivrée à DAENEN, afgeleverd aan Louis A.</p> <p>Soldaat.</p> <p>né à Molenbeek-le 17-2-1888, geboren te Wersbeek, den</p> <p>a servi pendant la campagne 1914-1918, heeft tijdens den veldtocht 1914-1918</p> <p>du gediend, van</p> <p>4- 8-14 tot 31-12-16 - 3e Linie. 1- 1-17 » 8-10-18 - 2e » 9-10-18 » 11-11-18 - 2e »</p>	 <p>N^o d'ordre D/12459 Volgnummer</p> <p>Signature du titulaire : Handteekening van den houder :</p> <p>Le Ministre de la Défense Nationale, De Minister van Landsverdediging, P. O. - B. B.</p> <p>Pour le Capitaine A. De Baene, Voor de Directeur-Délégué, Signé : Capitaine Torrè.</p>	<p>Nombre de chevrons de front : Acht. Getal frontstrepes :</p> <p>Blessures : Kwetsuren :</p> <p>Distinctions honorifiques de guerre : Eervolle oorlogsonderscheidingen :</p> <p>Oorlogskruis met palm, IJzerkruis, Zegemedaille, Herinneringsmedaille 1914-1918.</p>
--	---	---

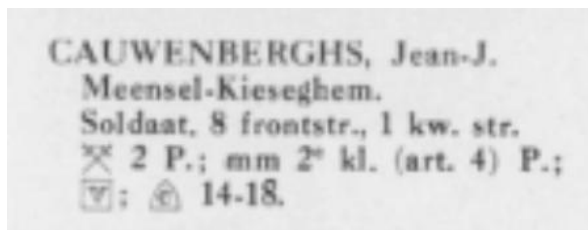
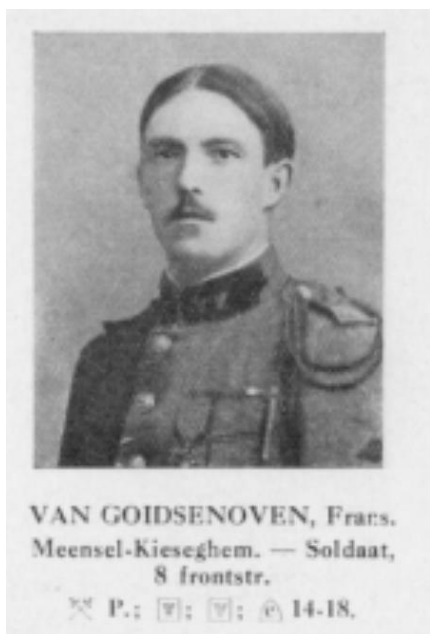
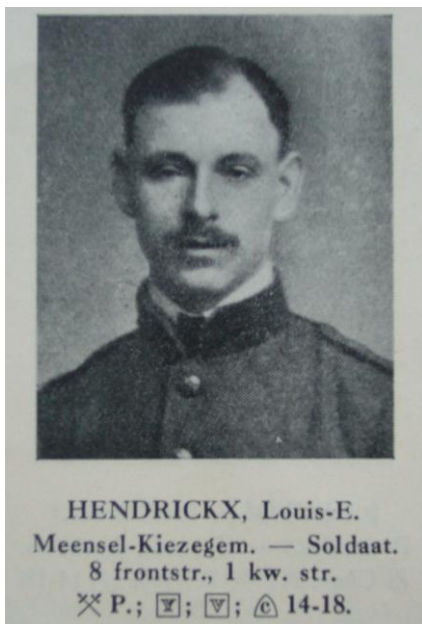
Louis A. Daenen werd hiervoor geëerd met o.a. volgende medailles: de IJzermedaille en Oorlogskruis

Louis deed zijn 3-jarige legerdienst van 1909 tot 1912. Bij de mobilisatie werd hij terug opgeroepen. Van '14 tot '18 was hij ordonnans van een legerdokter. Na de oorlog, ging hij nog mee naar Duitsland waar hij dienst deed in het bezettingsleger, dit tot 1919. Daarna werkte hij in het postkantoor van St-Joris-Winge. Eerst als brievenbesteller in St-Pieters-Rode; daarna jarenlang als de postbode in Kiezegem.

Naast Louis Daenen, van de Muggenberg, zijn ook nog volgende 5 Meenselenaars terug te vinden, al dan niet met foto : Hendrickx Louis-E., Vande Gaer Frans-J., Vuchelen Emiel, Van Goidsenhoven Frans en Cauwenberghs Jean-J.

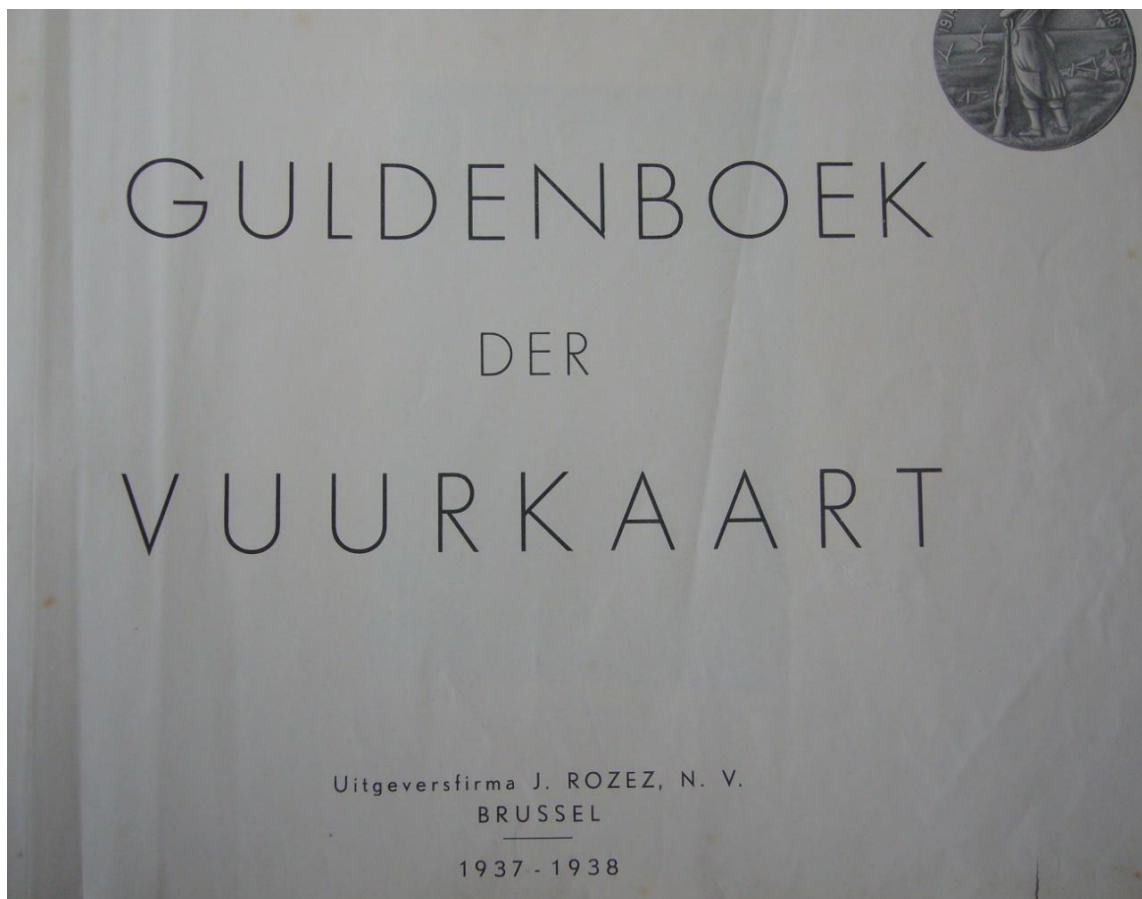
Andere oud-strijders van het dorp zijn niet vermeld in deze boeken

De uitleg van de gebruikte symbolen is als volgt:

NATIONALE EERETEEKENS	
☛	Leopoldsorde.
☛	Kroonorde.
☛	Orde van Leopold II.
☛	Oorlogskruis.
☛	IJzerkruis.
☛	Zegemedaille.
☛ 14-18	Herinneringsmedaille 1914-1918.
cc 14-18 1° of 2° kl.	Burgerkruis 1914-1918 (1° of 2° klas).
mm	Militaire Medaille 2° klas (art. 4).
mvc	Medaille van den Strijder-Vrijwilliger.
rA	Medaille van Koning Albert.
coA	Herinneringsmedaille van de Afrikaansche veldtochten.
coVC	Herinneringsmedaille der Koloniale Veteranen.
s	Ster voor dienst in Congo.
EA	Orde van de Afrikaansche ster (in gebeurlijk geval met palm).
RL	Koninklijke Leeuworde (in gebeurlijk geval met palm).

- "P" staat voor een onderscheiding met Palm.
- "6 of 8 frontstr." : " .. Voor het eerste jaar aan het front kreeg men een frontstreep; daarna kwam er om de 6 maand één bij, dit met een max. van 8 strepen. De strepen waren verschillend van kleur naargelang de graad: goud: officieren - zilver: onderofficieren - rode wollen streep: korporaals en soldaten..."
- "Kw.str." of kwetsuurstreep

De Kruistocht van het Belgisch Leger voor Eer en Recht 1914-1918

Het verdrag van 19 April 1839 had van België een voor immer onzijdigen, onafhankelijken Staat gemaakt onder de waarborg van Oostenrijk, Frankrijk, Engeland, Pruisen en Rusland.

De moord op den Oostenrijkschen aartshertog Frans-Ferdinand, den 28^e Juni 1914, te Serajevo, werd door Oostenrijk, opgestoot door Duitschland, als voorwendsel aangewend om aan Servië den oorlog te verklaren (23 Juli 1914).

Rusland nam het op voor 't kleine land dat onrechtvaardig bedreigd was met het verlies van zijn politieke onafhankelijkheid. Duitschland schaarde zich aan de zijde van Oostenrijk en, den 2^e Augustus 1914, te 7 uren 's avonds, overhandigde zijn minister te Brussel, de Heer von Below-Saleske, aan onzen Minister van Buitenlandsche Zaken een ultimatum waarbij er voor de Deutsche legers vrijen doortocht door het land werd geëischt, ten einde de Fransche

legers te kunnen aanvallen, die zoogezegd het inzicht hadden langs Givet en Namen naar de Maas op te rukken...

Op 3 Augustus, na den Ministerraad te hebben bijeengeroepen, deed Koning Albert antwoorden : « Zoo de Belgische regering de voorstellen van de Deutsche regering aanvaardde, zou zij de Eer der Natie prijsgeven en tevens aan hare verplichtingen tegenover Europa te kort komen.

» De Belgische regering is vast besloten elken aanslag op haar **R e c h t**, door alle middelen waarover zij beschikt, af te weren. »
't Was oorlog.

De kruistocht van 't Belgisch Leger voor eer en recht nam een aanvang.

En hij duurde tot 11 November 1918.

XV

HET GEVECHT BIJ HALEN

Nadat de cavaleriedivisie, onder 't bevel van Luitenant-generaal de Witte, den terugkeer der 3^e divisie in de rangen van het leger gedekt had, was zij op 8 Augustus naar Sint-Truiden en omstreken getrokken.

Zij omvatte het 1^e en het 2^e regiment Gidsen, het 4^e en het 5^e regiment Lansiers, het bataljon Karabiniers-Wielrijders, de compagnie Pionniers-Pontoniers-Wielrijders en de groep Rijdende Artillerie.

Denzelfden dag waren de Duitsche 2^e en 4^e Cavaleriedivisie, met het 7^e en het 9^e bataljon Jagers, de Maas overgestoken over een te Lixhe geslagen schipbrug. Ten einde de linkerflank van het Belgisch leger en de richting Antwerpen te dekken stelde Generaal de Witte zijne troepen op achter de Gete en bewaakte de overgangen van den Dries, Bredingen, Geetbets, Halen en Zelk.

Den 12^{en} Augustus, 's morgens, was de brigade Lansiers ontplooid voor een vuurgevecht aan den oostkant van Loxbergen; de Gidsen bleven te paard, gereed om, rechts van de Lansiers, door een schok in 't gevecht bij te springen.

Twee compagnies Wielrijders bezetten Halen, waarvan de

brug op de Gete vernield was geworden. De eerste aanval der Duitsche cavalerie breekt los rond den middag; hij werd voorafgegaan door een hevig bombardement. De aanvallen volgen elkander op, doch allen stooten zij op den heldhaftigen weerstand van de Wielrijders en de Lansiers, inzonderheid aan de hoeve der Yzer-beek.

Vier regimenten worden uiteengeslagen. Gesteund door artillerievuur zet de Duitsche cavalerie evenwel hare aanvallen voort.

De 4^e Gemengde Brigade (4^e en 24^e Linie), gealarmeerd te Sint-Margriete-Houtem komt omstreeks 2 uren 30 aan op het slagveld en richt zich naar Velpen, doch hare voorhoede wordt door de vijandelijke mitrailleurs weggemaaid. De bloedige strijd duurde den ganschen namiddag.

De Duitsche bevelhebber achtte het geraadzaam zijne troepen terug te trekken op den westeroever der Gete, terwijl

er uiteengeslagen eskadrons tot Hasselt en Alken terugweken.

De dag van 12 Augustus 1914 eindigde met de overwinning der Belgische wapens.

Koninklijk Legersmuseum

LUITENANT-GENERAAL DE WITTE
Overwinnaar van Halen.

Belgische militaire begraafplaats te Halen

Op 12 augustus 1914 vond het laatste grote cavaleriegevecht (op divisieniveau) plaats uit de oorlogsgeschiedenis. Tijdens wat later bekend werd als 'de Slag der Zilveren Helmen', verwijzend naar de punthelmen van de deelnemende Duitse cavaleristen, konden de Belgische troepen verschillende aanvallen van de Duitsers afslaan en ze tegenhouden aan de Gete; een afdeling van het Belgische leger versloeg also een keurkorps van de Duitse ruitery. Aan de rand van het slagveld ligt vandaag de Belgische militaire begraafplaats, waar de doden van dit gevecht hun laatste rustplaats vonden. In 2008 werd het oorlogskerkhof beschermd als monument.

Gedenksteen

Erekerkhof

HET GEVECHT BIJ SINT-MARGRIETE-HOUTEM

Den 18^e Augustus, zoo het leger dat aan zijn eigen krachten was overgelaten, aan de Duitsche omsingeling wilde ontsnappen, kon het niet op de stellingen der Gete blijven.

Te 15 uren 30 vaardigde Koning Albert het algemeen bevel tot den terugtocht naar de Dijle uit. In afwachting van een waarschijnlijken aanval, had de 2^e Gemengde Brigade, versterkt met het regiment divisie-artillerie, sedert 15 Augustus eene verdedigingsstelling ingericht, welke zich uitstreckte van Sint-Margriete-Houtem tot Kumtich, en langs het N.-O., het N. en het N.-W. Tienen omsloot.

Op 18 Augustus, van af de aanvallen op zijne voorposten bij Schaffenberg, te Neerlinter en te Oplinter, had de commandant der brigade zijne troepen verdeeld als volgt : 2 bataljons van het 2^e Linie, 2 compagnies Mitrailleurs, 10^e, 11^e en 12^e bereden batterijen : verdediging van het terrein dat zich uitstreckte van kilometerpaal 42 van de baan Leuven-Tienen tot kilometerpaal 2 van de baan Tienen-Diest.

Twee bataljons van het 22^e Linie, een compagnie mitrailleurs, 1^e, 2^e en 3^e bereden batterijen verdedigen het terrein gelegen tusschen kilometerpaal 2 van de baan Tienen-Diest en redoute 3, opgericht op 1.500 m. ten Z.-O. van den kerktoren van St-Margriete-Houtem. In reserve : een bataljon van het 2^e en van het 22^e Linie.

Meer naar het Zuiden was het 3^e bataljon van het 3^e Linie, versterkt door de 4^e compagnie van het 1^e bataljon, te Grimde (Z.-O. van Tienen) als voorpost opgesteld om de 3^e Gemengde Brigade die zich te Oorbeek bevond, te dekken.

XXIV

Om 14 uren werd de veldwacht te Neerlinter door infanterie en cavalerie aangevallen.

De 2^e en de 3^e batterij, opgesteld ten Z. van Houtem, werden, kort nadat zij het vuur hadden geopend, uiteengeslagen door de vijandelijke batterijen die daarna de stellingen beschoten, welke verdedigd werden door de troepen van het 22^e Linie. Deze laatste hielden hardnekkig stand tot de onmiddellijke aanraking met de infanterie. Hun heldhaftige weerstand stuitte den Duitschen vooruitgang tot 's avonds.

GEVECHT BIJ GRIMDE

Ten Zuiden van Houtem werd er tot 16 uren een hevig gevecht volgehouden door de 5 compagnies van het 3^e Linie die de statie Grimde verdedigden en de verdediging van het 22^e Linie naar het Zuiden verlengden.

Toen zij zich uit de klem hadden losgewerkt, trokken zij zich in verscheidene kleine colonnes dwars door Tienen terug, achtervolgd door het vuur der Duitsche artillerie.

GEVECHT VAN HET 2^e LINIE

Van dan af trachtte de vijand de verdedigers van St-Margriete-Houtem die hij reeds langs voren bestookte, tevens in de flank aan te vallen.

Doch aan den uitgang van Tienen, welken hij met zooveel

moeite genaderd was, stortte hij vruchteloos op den muur van vuur, dien het 2^e Linie hem in den weg stelde.

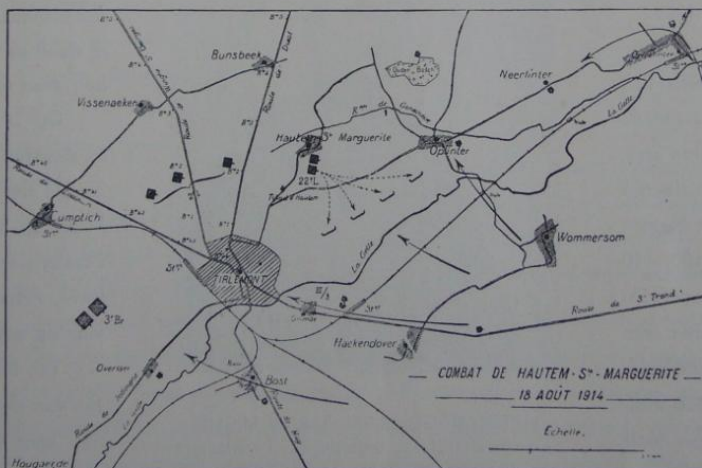
Dit regiment had als opdracht den terugtocht, door zijne linies heen, van het 22^e Linie en van het detachement van het 3^e Linie te verzekeren. Het slaagde er volkomen in, ontplooid als het was langsheen de baan van Diest, zijn linkervleugel tegen den zuiderkant van Bunsbeek, zijn centrum aan kilometerpaal 2 der baan van Diest, zijn rechtere vleugel tegenover Tienen tot aan kilometerpaal 42 der baan naar Leuven.

Zijn dappere weerstand duurde tot 21 uren 30. In den dag

van 18 Augustus had het 22^e Linie meer dan 50 % zijner effectieven verloren. Op de 40 officieren die aan de verrichting hadden deelgenomen, waren er 23, dood of zwaar gewond, op het slagveld gebleven.

Het regiment telde nog slechts 16 officieren en 553 troepen. Het 2^e Linie, dat minder beproefd was geworden, had 182 man verloren.

De 5 compagnies van het 3^e Linie hadden in den slag bij Grimde 3 officieren en 45 % der troepen op het terrein gelaten.

Het gevecht bij Sint-Margriete-Houtem (18 Augustus 1914)

Koninklijk Legermuseum

De slag van Sint-Margriete-Houtem

Na "de Slag der Zilveren Helmen" te Halen op 12 augustus 1914 werden Belgische militairen opgesteld rondom Tienen om de opmars van de Duitsers te voorkomen. In Sint-Margriet-Houtem, Grimde en Oplinter probeerden zo'n 2.400 Belgische soldaten (hoofdzakelijk van het 22ste linieregiment) de Duitse legermacht (bestaande uit zo'n 80.000 soldaten) staande te houden.

Zo werd op 18 augustus 1914 de slag van Houtem uitgevochten : de zogenaamde "Slag op de Zeven Zillen", verwijzend naar de locatie die zo genoemd werd.

Om 13.35 uur begonnen de gevechten. De overmacht van het Duitse leger was duidelijk en omstreeks 14.30 uur moesten de Belgische voorposten zich terugtrekken. Omstreeks 15.30 uur startte het Belgische leger de algemene terugtrekking en om 17.00 uur moest Grimde aan de Duitsers prijsgegeven worden. Tenslotte trokken de Duitse soldaten om 17.40 uur de stad Tienen binnen. Het 22ste linieregiment verloor die dag 553 soldaten, 17 officieren en 15 onderofficieren. Andere soldaten overleden later aan hun opgelopen verwondingen.

Meer dan de helft van de Belgen kwam om of raakte gewond. Op het Houtemse slagveld vielen 86 Belgische soldaten, enkele Fransen en een dertigtal Duitsers. De 173 gesneuvelden , waarvan er 3 niet geïdentificeerd zijn, werden op het militaire kerkhof, 22 are groot, van Sint-Margriet-Houtem begraven. Het grote aantal slachtoffers op die dag komt voort uit een verrassingsaanval op het 22 Linieregiment. Nog tijdens de Duitse bezetting werd deze begraafplaats op een hoogte aan de Wijngaardestraat aangelegd. Op initiatief van de 'Société du Souvenir du Soldat' werd met de Duitse bezetter onderhandeld om de vele graven van Belgische soldaten, die overal omheen de stad begraven lagen, her op te graven, te identificeren en te groeperen.

De bezetter stelde als voorwaarde dat ze dat werk dan ook voor de Duitse doden moesten doen. De Duitse oorsprong van het kerkhof is nog merkbaar aan het beeldhouwwerk dat hier staat en dat door de omwonenden 'August' wordt genoemd, verwijzend naar het opschrift 'August 1914'.

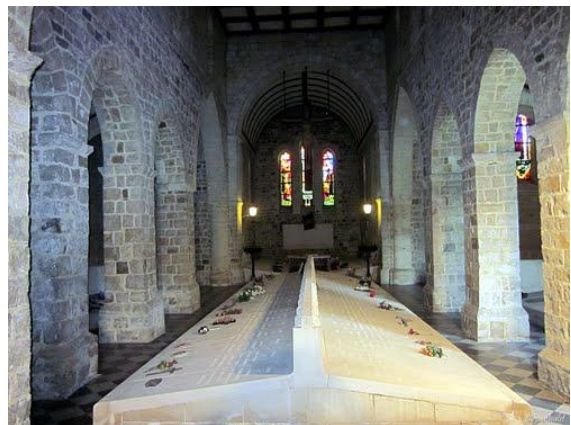
De Duitse graven werden na de Tweede Wereldoorlog naar de verzamelbegraafplaats van Vladslo overgebracht. In 2008 werd de begraafplaats beschermd als monument.

Een 140 andere gesneuvelde soldaten van die dag liggen begraven in het naburige Grimde in de oude kerk die na de oorlog ingericht werd als necropolis. In deze Romaanse Sint-Pieterskerk rust ook kolonel Guffens, die de bevelhebber was van het 22ste linieregiment. De kerk doet dus geen dienst meer als kerk, maar is een grafmonument of necropolis voor Belgische soldaten.

Een aantal gekwetste soldaten die later overleden als gevolg van hun verwondingen, werd begraven op de stedelijke begraafplaats van Tienen.

Het militaire kerkhof van Sint-Margriet-Houtem

Necropolis te Grimde

9^e LINIE

ZIJNE GESCHIEDENIS

Wanneer op 1 Augustus het mobilisatiebevel aankwam, ging het 9^e Linie van vredesvoet over tot den oorlogsvoet : het werd ontduddeld om, met zijne jongste klassen, het 9^e en het 29^e Linieregiment en, met de oudste klassen, het 9^e Regiment vestingtroepen te vormen.

Te Luik, onder 't bevel van Kolonel Meiser, ontvingen zij allen den vuurdoop in de tusschenruimte der forten Boncelles en Embourg en in het gevecht van Sart-Tilman; de helft van het effectief bleef op het terrein en van de twee schoone regimenten kon er slechts nog één gevormd worden, het 9e, dat in 't geheel nog maar een effectief bereikte van 48 officieren en 2.807 manschappen.

Met Kolonel Flébus nam het deel aan het gevecht bij Aarschot; den 9e, 12e en 13e September onderscheidde het zich te Haacht; het verdedigde de Nete en trok zich, na den val van Antwerpen, naar de zee tot aan den IJzer terug.

Het schrijft in de plooiën van zijn vaandel ook nog den roemvollen naam Lombardsijde en levert gevecht o. a. bij St-Joris, alvorens zich voor vier jaar in de loopgraven in te delven.

Gedurende dit tijdperk hebben er geen zeer ernstige gevechten plaats, doch onophoudelijk zijn er nachtelijke botsingen van patrouilles, verrassingsaanvallen op den eenen of den anderen post om krijgsgevangenen weg te kapen en inlichtingen in te winnen. Die periode was nochtans moorddadig en een der lastigste van den oorlog, want wij waren nog in 't begin onzer organisatie. Hoevele onzer dapperen zijn er gevallen in de veldwachten van den Reigersvliet, van Oud-Stuivekenskerke, in de Verbindingsloopgraaf van

den Dood, voordat onze werken ze eenigszins konden beschutten ! Welke diepe herinneringen hebben wij allen bewaard van de eindeloze nachten van waken en werken in die streek !

Onder 't bevel van Kolonel Dejaiffe bezet het regiment, in 1916, den sector van Diksmuide en, van Februari tot December 1917, den meer rustigen sector van Ramskapelle. In Februari 1918 wordt het naar Merkem gezonden waar de Duitschers, op 17 April, een hevigen aanval uitvoeren, die ten andere flink wordt afgeslagen. De vijand was er in gelukt op een diepte van 1.800 meter in onze linies te dringen. Onze krachtige tegenaanvallen verjoegen hem uit al onze stellingen en meer dan 600 weerbare gevangenen en vijftig mitrailleurs bleven in onze handen.

En ziehier het laatste offensief : het 9^e Linie valt den Kam van Vlaanderen aan, te Stadenberg, en verovert hem in den nacht van 29 op 30 September : het regiment wint zijn vierde vermelding bij legerdagorder.

Den 14^e October wordt de vooruitgang voortgezet naar Sint-Pieter, Sint-Eloois-Winkel. En dan komt de terugkeer in het land : mannen, vrouwen, kinderen werpen zich om den hals van hun verlosers, gelukkig omdat het Belgen zijn, die ze van het juk van den vijand hebben verlost. De soldaten van het 9^e Linie zijn de eerste die de Leie bereiken : zij zijn aldus, op twee dagen, bijna 16 kilometer vooruitgedrongen, terwijl zij gevangenen, kanonnen van alle kalibers en overvloedig materieel bemachtigden.

Het regiment mag fier zijn over de volbrachte taak. Het heeft in onze geschiedenis bladzijden geschreven, die het voor eeuwig met roem zullen omstralen. Het is fier over zijne dooden, over zijne verminkten, want hun offer zal niet vruchteloos zijn geweest.

Zie : **EVARDUS LODDEIXJCKX, 13^e LINIE**, hij viel op 24 augustus 1914 in Ermeton-sur-Biert

13^e LINIE

ZIJNE GESCHIEDENIS

De oorlog van 1870 gaf in België aanleiding tot eene reorganisatie van het Belgisch leger : zoo ontstond het 13^e Linie dat bij Koninklijk Besluit van 29 Januari 1874 gevormd werd uit eenheden van het 1^e, 3^e, 4^e, 6^e, 7^e, 10^e en 11^e Linie.

't Is te Namen, waar het sedert 30 Maart 1892 in garnizoen ligt, dat het regiment in den schoot der 4^e Legerdivisie gemobiliseerd werd voor den oorlog 1914-1918. Het werd onmiddellijk in linie gesteld in den sector Maizeret-Andoy-Dave, waar het door zijn moedig gedrag de toelating bewam om « NAMEN » op zijn vaandel te schrijven. Om niet door de machtige vijandelijke legers te worden omsingeld, was de 4^e Legerdivisie genoodzaakt tot een pijnlijken en angstwekkenden aftocht naar Frankrijk, ten einde zich, langs Oostende, bij het Belgisch leger te gaan vervoegen te Antwerpen. Nauwelijks was de divisie aangekomen of het 13^e werd te Dendermonde in eerste linie geplaatst. Het behaalde er een nieuwe vermelding. Kort nadien leverde het nog slag te Schoonaarde-Berlaar, alvorens zich terug te trekken naar den IJzer, waar het, erg gedund, op 14 October aankwam.

Het groote epos begon voor het 13e Linie met de bloedige gevechten bij Keiem — 18 en 19 October — waaruit er slechts één officier en tweehonderd man, van de zeventienhonderd van zijn eerste bataljon, terugkeerden. En het epos duurde voort tot de eerste dagen van November : herhaalde stormloopen, onder andere te Oudstuivekenskerke, werden door het regiment afgeslagen. Hierdoor had het verdiend den naam « IJZER » op zijn vaandel te mogen borduren.

Tijdens den stabilisatieoorlog die volgde, bezette het 13^e in eerste linie de sectors van : Nieuwpoort, Drie Grachten, Ramskapelle (met, in Mei 1915, de aanvallen op de Duitse stellingen « Violet » en « Terstille »), Diksmuide (buitengewoon moorddadig in Mei 1916, wanneer zijne verliezen 357 man en 9 officieren bedroegen), nogmaals Ramskapelle, Boezinge en Merkem (Kippe) in den winter 1917-1918. Laatsvermelde sector, een ware hel, was voorzeker de ellendigste van 't gansche Belgische front. Nauwelijks had het 13^e hem verlaten of het moest terug naar de eerste linie, verder naar het Zuiden, in den sector Weidendreft, waar het 't groote Duitse offensief van 17 April 1918 tegen de 3^e en de 4^e Divisie doorstond. Bij dagorder der 10^e Infanteriedivisie werden aan het regiment gelukwensen toegestuurd in de volgende bewoordingen : « In den loop van dien gedenkwaardigen dag hebben het 13^e en het 19^e Linie, die slechts sedert enkele uren een nauwelijks georganiseerd gedeelte van het front bezetten, zegevierend weerstand geboden aan den geweldigen en onverwachten aanval van den vijand ». Het mocht den naam « MERKEM » op zijn vaandel schrijven.

Na een bewogen bezetting van den sector van Diksmuide, van Juni tot September 1918, nam het een glorieus deel aan de twee fases van het bevrijdingsoffensief in Vlaanderen. Die twee verichtingen brachten het regiment nieuwe lauweren bij : « ZARREN » voor die, welke op 28 September, « HANDZAME » voor die, welke op 14 October begonnen.

Daarna zette het de achtervolging in, onder het moorddadig

en dikwijls razend vuur (inzonderheid aan het afleidingskanaal der Leie) van het Duitse leger dat zich op 11 November 1918 moest gewonnen geven.

Ten slotte nam het deel aan den triomfmarsch doorheen het heroverde land en ging het, tot in April 1919, de wacht houden aan den Rijn.

Den 22^e Juni 1924 richtten zijne strijders op het binnenplein der kazerne Marie-Henriette, te Namen, een gedenkteeken op, dat aan zijn voet de namen draagt van hunne wapenbroeders die, met hun bloed, voor het 13^e Linie den nestel in de kleur der Leopoldsorde hebben gewonnen.

Zie : **JUDOCUS PUTTEVILS**, **4^c LANCIERS**, hij viel op 24 augustus 1914 te Halen

4^e LANSIERS

ZIJNE GESCHIEDENIS

Op 2 Augustus 1914 te Gent gemobiliseerd, wordt het 4^e Lansiers den 3^e naar St-Denis-Bovesse en Gemboers vervoerd, waar het deel uitmaakt van de cavaleriedivisie die gelast is het leger gedurende de mobilisatie- en concentratieverrichtingen te beschermen.

Den 6^e maakt het regiment de voorhoede uit van de cavaleriedivisie, die naar Hollogne-aux-Pierres optrekt om den aftocht der 3^e Legerdivisie te dekken.

Den 12^e Augustus overlaadt het regiment zich met roem te Halen. Den ganschen dag streed het 4^e Lansiers, te voet, tegen de Duitse cavalerie en sloeg de charges af van het 17^e en 18^e dragons, van het 2^e huzaren en van het 4^e en het 9^e bataljon Jagers te voet.

't Was eerst te 16 uren dat het regiment zijne stellingen van de hoeve der IJzerebeek en van Zelk verliet.

Gedurende den 2^e uitval uit Antwerpen neemt het regiment deel aan den aanval op Aarschot waar het nogmaals de voorhoede vormt.

Tijdens den slag aan den IJzer bezet het 4^e Lansiers de loopgraven ten Oosten van het kanaal van den IJzer, daarna die van het kanaal van Nieuwpoort, ten Noord-Oosten van Veurne.

Gedurende de stabilisatie bewaakt het regiment de verschil-

lende sectors van het Belgisch front, waar het met de legerdivisies deelneemt aan den dienst in de loopgraven.

Omstreeks het midden van September 1918 maakt het zich gereed tot het offensief in Vlaanderen; den 28^e verlaat het Hond-schoote om te gaan bivakkeeren in de bosschen, op 800 meter ten Oosten van den kerktoren van Woesten.

Den 29^e trekt het met de cavaleriedivisie naar Klerken op, den 30^e naar Zarren en in de eerste dagen van October kantonneert het te Stavele.

Den 16^e wordt het bij Vijfwegenhoek hevig gebombardeerd; de 3^e groep lijdt er zware verliezen. Den 19^e valt het Zomergem aan en gaat tot den 23^e kantonneeren te Kleit en tot den 31^e October te Burkel.

Op 2 en 3 November krijgt het bevel den vijand achteruit te drijven tot aan het kanaal, ten Zuiden van den kruisweg van Wippelgem : de verrichting slaagt ten volle, niettegenstaande het vuur van talrijke mitrailleurs en een hevig bombardement. In dit gevecht verdiende het regiment een vleiende vermelding en de toelating om den naam « Wippelgem » op zijn standaard te schrijven.

Het 4^e Lansiers draagt den nestel in de kleuren van het lint van 't Oorlogskruis en op zijn standaard schitteren de roemrijke vermeldingen :

HALEN - WIPPELGEM - ANTWERPEN

511

HET EINDE VAN DEN OORLOG

Den 19^e October bereikt het Fransche leger Tielt, Vinkt en de Leie, van Gottedem tot Wielsbeke; in 't Noorden verover't Belgisch leger Oostende en Brugge; in 't Zuiden dringen de Britten door tot voorbij Kortrijk; daar het linkeruiteinde van het aanvalfront tegen de Hollandsche grens komt, worden de marschzones der drie legers naar het Zuid-Oosten gekeerd, zoodat de algemeene marschrichting Brussel is.

Het 34^e Legerkorps bereikt het kanaal van Deinze tusschen Nevele en Petegem. Een bruggenhoofd wordt voorbij de Leie, tusschen Petegem en Grammene opgesteld en wordt er, niettegenstaande hevige tegenaanvallen, behouden.

Den 21^e October herbegint de vooruitgang, doch hij wordt bemoeilijkt door het hevig vuur van den vijand en de overstroming der weiden.

Den 26^e October brengt het 2^e Britsch leger zijn front vooruit tot op hoogte van Waregem en Anzegem; het Fransche 6^e leger bereikt den Oosteroever der Schelde.

Koning Albert, opperbevelhebber van de legergroep van Vlaanderen, besluit tot een gezamenlijken aanval om den vijand over de Schelde te drijven.

Er wordt aangevallen op het front van het Fransche leger; het 7^e legerkorps rechts, in de richting Oudenaarde, met de Amerikaansche 91^e divisie, tusschen de 128^e en de 41^e divisie. In 't midden, het 30^e legerkorps tusschen Kruishoutem en Deinze; van rechts naar links stelt zij op : de Amerikaansche 37^e divisie en de Fransche

12^e divisie. Het 34^e legerkorps eindelijk (11^e, 70^e en 77^e Inf. div.) in de as van den spoorweg Deinze-Gent. Na een hevigen strijd wordt het eerste doel ten Z.-O. van de Leie bereikt; 's namiddags, te

De zegemarsch.

Koninklijk Legermuseum

15 uren, wordt er een nieuwe aanval uitgevoerd.

Het succes begint eerst zichtbaar te worden op 1 November, wanneer het Fransche leger in een machtigen sprong de Schelde bereikt, van Oudenaarde tot den Oostkant van Nazareth. De Britten

LXVII

stellen zich op langsheen den stroom, ten Zuiden van Oudenaarde.

Den 2^e November steekt het Belgisch leger het afleidingskanaal der Leie over, ontzet Eekloo, stelt zich op langs het kanaal der Lieve en bereikt de Leie, boven Drongen.

De Amerikaansche 91^e divisie verlost Oudenaarde.

Den 3^e November, na een hevig gevecht, worden Evergem en Drongen bemachtigd : onze troepen bevinden zich op korten afstand van het kanaal van Terneuzen en omsingelen Gent langs het Westen. De Britten zetten hunne drukking voort op Ronse.

't Laatste gevecht wordt te Sluis geleverd door het 2^e Grenadiers.

In de eerste uren van 11 November dringt de 2^e divisie tot voorbij Gent; Geeraardsbergen wordt bezet door het Britsche

2^e leger; het 5^e trekt Ath en Lessen binnen; de Canadeezen bemachtigen Bergen; het 4^e leger komt tot voor Beaumont, het Fransche 1^e leger trekt Chimay binnen.

In den morgen brengen telegraaf en telefoon aan al de legers het bevel van den oppercommandant over :

« De vijandelijkheden zullen op het gansche front ophouden » van af 11 November, te 11 uren; tot nader bevel zullen de geallieerde troepen de linie welke zij op dien datum en op dit uur » bereikt hebben, niet overschrijden. »

De wereldoorlog was ten einde.

Het Belgisch leger had 1.605 officieren en meer dan 40.000 gegradeerden en soldaten verloren.

Major L. Tasnier

Commandant van het 1/5e Jagers,
Vuurkruis.

Bronnen :

- 'Guldenboek der Vuurkaart' , 1937 – 1938
- Interviews : Alfons Stas, Jean Daenen, Josée De Bruyn, Marcel Van Goidsenhoven, Maria Trompet, Guy Hendrickx, ...
- www.strijdersbond.be/begraalplaatsen/halen.html
- www.flickr.com/photos/erfgoed/
- www.panoramio.com/photo
- www.vilters-vanhemel.be/limburg_halen.html
- <http://nl.wikipedia.org/wiki/Sint-Margriete-Houtem>
- http://nl.wikipedia.org/wiki/Slag_op_de_Zeven_Zillen
- www.bel-memorial.org/all_names/mas.php
- Kaart van C.J. Popp
- www.klm-mra.be Koninklijk museum van het leger en de krijgsgeschiedenis
- <http://www.flickr.com/about/>
- http://en.wikipedia.org/wiki/25_cm_schwerer_Minenwerfer
- http://www.landships.freesevers.com/schw_minenwerf_25cm.htm
- <http://erfgoedbank.tielt-winge.be/>
- <http://www.passioncompassion1418.com/Canons/ImagesCanons/Allemagne/Minen/FCsMWnAMeenselKiezegem.html>
- www.over-leeuwen-en-lintjes.be
- <http://www.tenboome.webruimtehosting.net/guldenboek/Guldenboekprojecttotaal/guldenboek.htm>
- Oorlog in Tielt-Winge, 2005, Gemeentebestuur van Tielt-Winge